

Vä i Bråttensby

December 2004

*God fortsättning på julen
och
Gott Nytt År*

Indienafton

en av höstens aktiviteter, mer inne i tidningen

Vad pratar Lennart och Sune om? Mona ser så lurig ut, och Maj kollar in Kjells kashmirsjal. Foto Moa Johansson

Don Juan på Göteborgs stadsteater

Teaterintresserade Bråttensbybor har vid det här laget blivit ganska bevandrade i vad som händer och sker i teatervärlden. Vi har varit på ett flertal teatrar, stora och små, och sett ett brett utbud av pjäser, allt ifrån komedier till tyngre dramer. Dock har det aldrig förut hänt att vi har hamnat på en föreställning som börjar med att skådespelarna går ut i publiken och bjuder upp folk till dans på scenen, dans som dessutom efterhand blir alltmer lössläppt. (Fast när trosor började kastas omkring förstod vi att det kanske inte bara var ovetande åskådare som suttit i publiken.) Likaså var det en ny erfarenhet att huvudrollsinnehavaren inte bara duschar naken på scenen utan också nästan lika lättklädd springer omkring i salongen och klänger på stolar och balkongräcken. Men så går det till när Stadsteatern ger Jasenko Selimovics uppsättning av Don Juan. Efter den första chocken, och framför allt sedan skådespelarna koncentrerade sitt framförande till själva scenen, kunde vi slappna av och förnjötas. Även om handlingen i sig kanske inte var så medryckande, fick vi många glada skratt, inte minst åt alla dråpliga gestaltningar som skådespelarna framförde av både människor, djur och föremål (skådespelarna visade sig vara betydligt färre än man trodde när man såg pjäsen) och av de roliga tekniska lösningarna. Båtfärderna på scengolvet hade knappast blivit mer realistiska och dramatiska med riktiga båtar och en riktig sjö. Den pilkska tuppen var perfekt naturtrogen och den energiska moraklockan, som efterhand tickade och slog alltmer okontrollerat var också en höjdare.

Den här gången var det endast fem Bråttensbybor med på resan, så vi fick uppbåda en del utsocknes folk. 11 deltagare blev vi, som förutom teaterbesöket också avnjöt en god middag på Little Italy.

Barbro Johansson

Vi som besökte teatern samlades för en bild på trappan upp till stora scenen.

Voices of Joy

Tisdagen den 21 december sjöng vi in julen i en välfylld kyrka tillsammans med skönsjungande ungdomskören "Voices of Joy".

Ett väl sammansatt program av Peter Bengtsson, där också församlingen medverkade i många av våra fina julpsalmer. Patrik Windestål, vår komminister, läste en härlig berättelse för oss.

Lennart Andersson

H-mek
Allt inom svets och
reparationsarbete,
Tel 0705-690827
0513-40031

Vi i Bråttensby

Redaktörer:

Kjell Johansson 0322-628113 kjellj@tele2.se
Cecilia Frändberg 0513-40250
cecilia.frandberg@utb.herrljunga.se

Hemsida:

http://home.swipnet.se/barbro_johansson/brattensby/

Prenumeration

För de personer som bor i Bråttensby är tidningen gratis. Tidningen delas ut. Om det är någon som inte får tidningen inom Bråttensby så informera redaktörerna. Tidningen delas ut när det finns behov och det har de senaste åren varit 5-6 tidningar per år.

Du kan ladda ner tidningen på vår hemsida se ovan. För att få veta när tidningen kommer så kan du skicka din e-postadress till kjellj@tele2.se så får du information om när tidningen är utlagd på hemsidan.

För dej som bor på annan ort och som vill ha papperstidningen kan vi erbjuda en **årsprenumeration för 100,-** som du kan sätta in på bankgiro 312-3346. Skriv avsändare och adress och att det gäller prenumeration. Vi kommer då att skicka tidningen med post till er.

Du som kan få tidningen levererad av någon i Bråttensby kan även fortsättningsvis få tidningen levererad av denne.

Annons

För att täcka kostnaderna för tryckning säljer vi en annons för 250,-. Hör av dej om du vill annonsera.

Övrigt

Vi behöver hjälp med att dela ut tidningen och vi har några som hjälper till. Vill du dela ut tidningen så hör av dig till redaktörerna.

Tidningen är till för att ge oss i Bråttensby en sammanhållning och gemenskap. Hjälp oss att fylla den med text och bild. Kom gärna med material, helst via mail till kjellj@tele2.se.

Mörker(tips)promenad

Måndagen den 15 november var en grå och blåsig dag, en mycket blåsig dag! Skulle man våga sig ut i skogen på mörkertipspromenad? När kvällen kom hade vinden mojnart totalt, de grå molnen hade skingrats och novemberhimlen var stjärnbestrodd.

17 personer samlades vid Älgadammens parkeringsplats. Tillsammans gick vi en promenad runt Älgadammen. I stället för snitslar följde vi skenet från små lyktor. De lyste inte upp så mycket så en ficklampa var bra att ha, för marken var på sina ställen både ojämn och våt. Några tipsfrågor såg vi inte, men det gjorde inget. Nöjde man sig inte med att bara promenera, så kunde man balansera på den ojämna stigen och se om man kunde undvika det vattenfyllda diket bredvid.

På höjden vid Älgadammen finns en

Ovan ser vi Roger Mattsson, Cecilia Frändberg och Barbro Johansson på promenad i mörka skogen.

Till vänster ser vi alla som var med på mörkertipspromenaden samlade runt elden.

iordninggjord grillplats och den var målet för vår promenad. Där hade eldvakten, Jimmy, ordnat en fin brasa. Elden byggdes på ordentligt så att det skulle bli mycket glöd, vi var ju många som ville grilla. Det blev en stunds småprat i väntan på att elden skulle bli till fin glöd. Vi grillade våra korvar, efter en stund falnade glöden och vi märkte av novemberkylan. Dags att bryta upp, vi tackade Jimmy och Tore för ett trevligt arrangemang!

Margareta Håkansson

Till höger ser vi Moa och Barbro Johansson, Ingvar Valdemarsson, Christer Håkansson och Roger Mattsson grillandes olika korvar, vegetariska och animaliska.

Årets ljusstöpning

*Till höger ser vi Elsie Valdemarsson, Astrid Hermansson, Margareta Håkansson, Maj Frändberg och ansvarig ledare Mona Classon i full färd med ljusstöpningen och nedan ser vi Elsie med sitt fina grenljus.
Foto Cecilia Frändberg*

Årets ljusstöpning ägde rum den 18 november. Redan klockan 18 började vi. Etthundratjugo vanliga raka ljus stöptes. Trearmade grenljus provade vi för första gången, och de blev fina. Stöperskorna var sex stycken.

Ledare var som vanligt Mona Classon. Jätteroligt hade vi! Ute var kallt, det gällde att täta alla dörrspringor. Snoppa ljusen bör man göra ett par gånger under stöpningen. Stöpkärlet, en hög plastink, innehöll stearin överst och därunder varmt vatten. Trettiofyra doppningar behövdes för att ljusen skulle bli lagom tjocka. Öppna inte dörren, det drar kallt! Pass upp, kolla temperaturen på stöpmassan, det skall vara 70 grader. Noterade antalet doppningar gjorde vi noggrant. I början såg ljusen oroväckande krokiga ut, men de raknade efterhand. Nästa år ses vi igen! Gott nytt år!

Margareta Håkansson

Bowlingnytt

På bilden syns Bo-Lennart Nydenfeldt och Christer Bengtsson spelande för Bråttensby 1. Fredrik Åhman och Bosse Johansson Bråttensby 2. de andra lagen är Änglarna och Gizmo. Längst fram maskoten Stoffe.

Vi är nu mitt uppe i bowlingsäsongen, med träning, korp och vänskapsmatcher. Det har varit intensivt för en del vissa veckor då det både varit träning på tisdag och sedan korpmatch på torsdag.

"Övning ger färdighet" heter ju ett gammalt ordspråk, och jag tror det stämmer. "Bråttensby Boys" som vi kallar oss när vi spelar i korpen har skött sig mycket bra! Efter sju omgångar (av höstens nio) leder Bråttensby Boys I och Bråttensby Boys II ligger trea i div. B. Efter omgång nio flyttas de tre bästa i div. B upp i A och de tre sämsta i div. A flyttas ned i B. Den nya serien på nio omgångar avgör sedan vilka lag som går till finalspel. Chansen är stor att Bråttensbys båda lag går upp i A-divisionen efter jul!

Måndagen 30/11 var det returmatch mot Annelunds tjejlag som kallas Dragons (drakarna). Vi förlorade förra årets match, men blev då lovade revansch. I år blev resultatet det omvända. Åtta spelare från varje lag spelade 4 serier. Bråttensbys fyra första representanter tog en ledning på 400 poäng, de andra fyra tappade något men vi vann totalt med ca 150 poäng. Spelare för Bråttensby var Berndt, Fredde, Rune, Christer H, Ingvar V, Bo-Lennart, Christer B och Bosse. Annelundsspelarna var revanschsugna och tingade på returmatch nästa år.

Tisdagen 21/12 var sista träningskvällen före juluppehållet, vi passade då på att äta jultallrik på Nickes bowlingcafé.

Christer i Gäddegården

Hampa odling i Väst

Ovanstående bilder är hämtade på www.hampa.net och visar uppvuxen hampa och skörd av hampa

Fredagen den 10 dec. 04 var det ett möte med ev. intresserade hampavänner anordnat i Vara. Undertecknad var där och förstod med en gång att någon haschodling var det ej fråga om. Tvärtom, denna hampa fördärvar haschplantor på ett avstånd av två och halv km. Däremot ger den en torrs substans på mellan femton och tjugot

ton/ha. Salix uppgavs ge sex ton/ha och år. Tanken är att ett bidrag skall sökas från EU och idén skall vara ny och revolutionerande. Det som måste ordnas innan odlingen kan börja är att det skall finnas en fabrik som kan ta fram fibern ur stammen och torka resten till brännbar flis eller mala ner det till strö. Dessutom ska det finnas

en skördemaskin som klarar fyra meter höga stammar. Fröet kan sås med en vanlig såmaskin och kostar 2500 kr/ha. 180 kg kali behövs också. Några kunniga personer ska undersöka detta till i februari. Spännande att höra resultatet. Jag återkommer.

Paul Johansson

Amerikabesök i augusti

Olle Gyllenhaal samtalar med Paul Johansson och Ingvar Valdemarsson Foto Ed Gyllenhaal.

En förmiddag i augusti besöktes kyrkan i Bråttensby av Rebecca (10 år), David (15 år) och Ed (pappa). Syster Annika (5) och Kirsten (mamma) stannade hemma i Bryn Athyn norr om Philadelphia. Dagen var varm men de höga träden gav ett visst skydd för den intensiva solen och den starka värmen. Och värmen var ändå betydligt torrare än på USAs östkust. Spannmålen på fälten runt kyrkan skvallrade om att snart skulle skördetröskorna börja brumma. Med på färden i Västergötland och upp till Stockholm var också Olle Gyllenhaal från den i Sverige kvarvarande grenen.

Avsikten med besöket i Sverige i allmänhet och Västergötland i synnerhet var att Rebecca och Dave skulle bli bekanta med den trakt där släkten Gyllenhaal har sina rötter. Visserligen långt tillbaka i tiden. Men de flesta av släktens medlemmar var fortfarande västgötar 1850. Och anknytningen till Bråttensby fanns in på 1800-talets början.

I kyrkan finns ett par framträdande föremål med mycket stark anknytning till familjen. På bilden ser vi Rebecca och Dave betrakta den värja som man vill förknippa

med det dråp som den mycket nyadlade Nils Gyllenhaal på Haragården i Södra Härene begick på sin granne på Guntorp (Bråttensby) Jacob Gyllengren en söndag 1655. Det lär ha ägt rum som en duell i samband med ett gille efter det att Nils blivit retad av Jacob. Och det bar sig inte bättre än att Jacob dog och Nils flydde landet av all uppståndelse.

Men efter kunglig pardon daterad högkvarteret i Danzig kom Nils hem och erkände det som hänt vid den rätttegång som följde. Då han var adelsman, visserligen en färsk sådan, så skedde huvudförhandlingarna vid Göta Hovrätt. Trots en ordrik supplik från den dödes fader om att gärningsmannen skulle dömas strängt så slapp Nils undan med mansbot, eftersom det var Jacob som med "håniska tillrop" hade orsakat tvisten. Bötesbeloppet blev 350 daler och 50 lod silver, vilket bör ha varit ett högst betydande belopp på den tiden.

Det kan också nämnas att familjen Gyllengren blev oense sinsemellan om botens fördelning. Systrarna till den döde tyckte att de fick för lite. Resultatet blev att

fadern fick avstå en del av sin lott. Denne hade dessutom i yngre år varit i en liknande sits som Nils nu var i. Tillsammans med sin bror Velam hade han stuckit ihjäl Nils Hansson Ulfskölds första hustru Ingeborg. Den dödsdom han fick gick dock icke i verkställighet. Nils hade kanske också påbrå på kort stubin. Hans far Gunne var fälld vid tinget i Lunde 1628 för att ha "rymt Björn över ända" på kyrkbacken. Nils dräng (= betjänt) Sven Olofsson blev också indragen i det hela. Han hade enligt vittnen stuckit några gånger i den döde och borde alltså också ställas inför rätta för detta.

I sakristian visade Barbro Jarl en hel del andra inventarier av intresse för Rebecca och Dave. Bl.a. kyrkstöten och kollekthåvar. Det första ett föremål som påminner om en tid då kyrkogången var en plikt och att predikningarna kunde vara så långa att det var svårt för alla att hålla sig vakna.

Inom parentes sagt kan nämnas att både Ed och Olle besökte kyrkan 1998 under värdskap av Barbro Jarl, Ingvar Valdemarsson och Stig Hermansson.

I grannförsamlingen Södra Härene var

det två närliggande platser som besöktes. Den gamla kyrkoruinen inom vars murar Nils och hans maka lär vara begravda. Strax intill finns platsen där Härene by en gång låg före laga skiftet på 1800-talet. Nils far arrenderade stommen, den s.k. Hara-gården (Hahle-gården). Som avlöning vid regementet fick Nils detta arrende. Idag är det bara en enda gård på platsen med stora ekonomibyggnader. Man kan dock föreställa sig, efter att ha sett en skifteskarta från 1772, att gårdarna och byggnaderna var flera och inte särskilt stora. Myllret utgjorde Härene by och den torde inte sett mycket annorlunda ut vid mitten av 1600-talet än då kartan gjordes.

Det är inte utan en viss förundran man läser i skrifter om denna tid och de människor som genom krigen och egen driftighet och någon form av överlevnadsförmåga klättrade några rejäla kliv på samhällsstegen. I ekonomiskt hänseende började nog inte Nils riktigt på noll. Det framgår att han hade småstumpar jord lite här och var enligt skattelängder och jordeböcker. Vid adlandet fick han dessutom några spridda hemman i olika socknar. Men mansboten 1655 var nog ett rejält avbräck på kassan. Jag håller det för sannolikt att det var det som gjorde att det dröjde drygt 15 år innan han tog introduktion på Riddarhuset i Stockholm. Denna procedur var förknippad med en hel del avgifter bl.a.

På bilden ovan ser vi Rebecca Gyllenhaal och Barbro Jarl som guidar i kyrkan.

Till vänster ser vi David Gyllenhaal med den värja som Guntorparen Jacob Gyllengren blev nerstucken med.

Bilderna tagna av Ed Gyllenhaal

målandet av en vapensköld, som ännu finns kvar på norra väggen i stora salen av riddarhuset. En annan betydande hjälp gavs nog också genom fru Märta Larsdotters familj. Nils var ryttare vid samma regemente, Västgöta ryttare, och hennes rätt kände bror Per Hierta hade kanske ett finger med i adelskapet. Han har nämligen signerat avskriften av sköldebrevet som lämnades in vid introduktionen på Riddarhuset. Det finns annars en sägen om att Nils inte kunde få sin Märta för han var ofrälse. Det motsägs av att flera av barnen som nådde vuxen ålder är födda långt före 1652.

Det andra föremålet med anknytning till familjen G är det stora snidade och heraldiskt målade begravningsvapnet. Om detta återkommer författaren av dessa rader i nästa nummer av denna tidning.

Olle Gyllenhaal (Möln dal)

Indienafton

Mona, Seija, Birger, Lennart, Sune och Mona är beredda att hugga in på den indiska maten.

Fredagen den 1 oktober anordnade aktivitetsgruppen en Indienafton i Bråttensby bygdegård, där Kjell Johansson skulle berätta och visa bilder från sina tre Indienresor. I dörren välkomnades vi av Christer Håkansson samt en härlig doft av rökelse. Från köket, där Elsie och Gunvor höll till, luktade det från typiska indiska kryddor som ingefära och kummin.

Aktiviteten besöktes av närmare trettio personer och kvällen inleddes med en kulinarisk upplevelse, bestående av en indisk kycklinggryta med ris samt en yoghurtsås. En eloge till de som fixade maten. Det var mycket gott. När alla var

Till vänster: Ingvar fick ett vandringspris för sina insatser i bowlingen av Christer.

Många var det som skulle känna på kashmirsjalen och råsidenskjortan, här är det Cecilia Frändberg och Svea Johansson.

mätta och belåtna inleddes temat för kvällen – Indien. För att förstärka kvällens tema var föreläsaren, Kjell, iförd en indisk långskjorta. Med hjälp av diabilder berättade Kjell om sina upplevelser och intryck från detta gigantiska land med över 1 miljard invånare med en annorlunda och spännande kultur. Kjell började med att berätta om sina tidigare resor. Han beskrev folket, kulturen och naturen samt de olika transportmöjligheterna. Järnvägen, ett arv från den brittiska kolonialtiden, används flitigt även om den inte underhålls så bra då vi ofta hör om järnvägsolyckor. 85 % av Indiens befolkning är hinduer och religionen är ett viktigt inslag i den indiska kulturen, vilket inte minst är tydligt när man ser deras heliga kor bland bilar och cyklar i stadsmiljöer.

Efter att ha beskrivit sina tidigare resor fortsatte Kjell med att berätta om årets resa som gick av stapeln i juni. Resan anordnades av Bikash Dev från Indien som Kjell känner sedan många år och som han även tidigare har rest med. Årets resa handlade huvudsakligen om bergsvandringen i Himalaya. Bilderna visade Himalayas skiftande miljöer med djupa dalar och höga berg. I dalarna forsade

floder med smältvatten från glaciärerna, vilka är bifloder till de stora indiska floderna såsom t ex Ganges. Färgen på vattnet var grått av all sediment från glaciärisarnas nötning på bergssidorna. Kjell återgav myten om hur den heliga floden Ganges kom till.

-En helig man blev störd i sin meditation av människor som var högljudda. Han blev då så arg att han öppnade sina ögon och lät bränna många människor till döds. När den store guden Shiva fick se detta lät han vatten flöda ur sitt hår för att rädda människorna och så bildades Ganges.

Till sin hjälp hade gruppen bärare som bar all tung packning, såsom lägerutrustning och mat. Vandrigen gick längs steniga bergssidor och glaciärer. Kjell beskrev vandrigen som mycket fysiskt krävande inte minst på grund av den höga höjden. Att vandringsällskapet fick slita visade sig när Kjell kom hem - ett rejält antal kilo lättare. Kvällen var lyckad och vi ser framemot fler reseskildringar i framtiden. Så kom loss och berätta om dina resor, upplevelser etc. du Brättnsbybo!

Cecilia & Roger

*Grattis
Cecilia Frändberg
och
Roger Mattsson
som har fått
sonen Joel
den 22 december*

Julfest

I bygdegården fredagen 14 januari kl 18.00

Alla Bråttensbybor hälsas välkomna till
bygdegården när julen dansas ut
Vi bjuds på gröt, lekar, ev. någon tävling
samt avslutningsvis kaffe
Tomten kommer med påsar till barnen

21.00 går vi fackeltåg till kyrkan där Lennart
håller en kvällsandakt. Rune Gustafsson
medverkar med dragspel i bygdegården
och i kyrkan

Medarr. församlingen och

Studieförbundet
Vuxenskolan

Kyrkans anslagstavla

Julfest

Fredagen den 14 jan
som börjar i bygdegår-
den kl. 18.00

Efter gröt och dans
kring granen, fackeltåg
till kyrkan ca 21.30

Kvällsmässa

Söndagen den 27 feb.
kl 19.00.

Artman

Ljuskudstjänst

Söndagen den 30 jan.
Kyndelsmässodagen
kl.19.00

Windestål

*Bråttensby bygdegårdsförening Vi i
Bråttensby håller*

Årsmöte

onsdagen den 9 februari kl 19.00

Kvällen inleds med ett

musikframträdande av

2004 års Hantverks- och

Kulturstipendiat i Herrljunga

*Staffan Dahlqvist, som framför visor och
sånger till eget ackompanjemang*

Servering

Medarrangör:

Studieförbundet
Vuxenskolan

Rävjakt

**Vinterns stora rävjakt äger rum
den 20 februari 2004**

**Samling sker vid Eggvena
bygdegård på morgonen där
genomgång av bestämmelser sker
samt anvisning av pass
De jägare som tänker delta
kontakta undertecknad!**

**Christer i Gäddegården
0513-40042**